

همگرایی بین المللی و پیاده سازی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی

محمد گراوند

مدرس دانشگاه - موسسه آموزش عالی ارشاد دماوند

mgeravand@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۰۶/۲۶ ، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۱۱/۱۴

چکیده:

با افزایش جهانی شدن بازار، نیاز به استفاده از فرصت های سرمایه گذاری خارجی و دستیابی به اطلاعات قابل مقایسه و قابل اتکا و کاهش هزینه های تطبیق صورت های مالی که با استفاده از استانداردهای ملی تهیه می شود منجر به تمایل به هماهنگ سازی استانداردهای حسابداری و همگرایی در میان کشورها شده است.

هماهنگ سازی، به معنای نوعی توافق در سطح بین المللی است که به منظور جریان مطلوب و قابل فهم تر اطلاعات صورت می گیرد. همچنین استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی ابزاری مؤثر برای افزایش شفافیت و قابلیت فهم اطلاعات در امور کسب و کار نهادهای اقتصادی هستند. هدف این مقاله بررسی پذیرش و چالش های استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و هماهنگ سازی با استانداردهای ملی حسابداری می باشد.

واژگان کلیدی: استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، همگرایی، پذیرش، چالش ها

۱. کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد واحد کاشان، مدرس دانشگاه mgeravand@yahoo.com

International Convergence and Implementation of International Financial Reporting Standard

Mohammad Geravand¹

Abstract

With the increasing globalization of markets, the need for using of foreign investment opportunities and access to comparable and reliable information and reduce the cost of comparison of financial statements that are prepared using national standards, lead to tend to harmonization and convergence of accounting standards in the country. Coordinate, which is defined as an agreement at the international level in order to better understand the optimal flow of information takes place. The International Financial Reporting Standards are effective tool for increasing transparency and intelligibility information in the business of financial institutions. The purpose of this paper is to examine the adoption and challenges of international financial reporting standards and harmonization whit national standards of accounting.

Keywords: International Financial Reporting Standards, Convergence, Adoption, Challenges.

1 - MSc. in Accounting, Teacher of Higher Education,

مقدمه

روند ورود به بازارهای بین المللی، ادغام اقتصاد جهانی و جهانی شدن بازارهای مالی مواردی هستند که کشورها را به معرفی روش های یکنواخت، اصول و روش های تهیه و ارائه صورت های مالی از نهادهای اقتصادی ترغیب می کنند. در واقع پیشرفت همگرایی منجر به عدم تفاوت در استاندارد صورت های مالی بین کشورها می شود.

استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی ابزاری مؤثر برای افزایش شفافیت و قابلیت فهم اطلاعات در امور کسب و کار نهادهای اقتصادی هستند. شاخص های ارائه شده در صورت های مالی یک منبع برای ایجاد پایگاه داده برای تشخیص درآمد و هزینه هستند. آن ها به ارزشیابی دارایی ها و بدهی کمک می کنند، امکانی را برای افشای ریسک مالی و مقایسه نتایج حاصل از فعالیت های شرکت در محیط پویا به منظور اطمینان از ارزیابی مناسب و تصمیم گیری مدیریت مربوطه فراهم می نماید. [۱۴]

عوامل سیاسی، عوامل اقتصادی، حجم تجارت خارجی، و فرهنگ کشور و ساختار مدیریت شرکت، عواملی هستند که اقدامات حسابداری در یک کشور را تشکیل می دهند. این متغیرها نقش مهمی در همگرایی بین المللی در گزارشگری مالی برای چند سال اخیر ایفا می کنند، و هیئت استانداردهای بین المللی حسابداری (IASB) این تفاوت ها را به عنوان اولویت مورد بحث قرار می دهد. دلیل اصلی این همگرایی برای رسیدن به مقایسه و ثبات در گزارشگری مالی است.

به منظور ایجاد استانداردهای حسابداری جهانی، هیئت استانداردهای بین المللی حسابداری IFRSS را منتشر کرده است. پیش از این، کمیته بین المللی استانداردهای حسابداری (IASB) استانداردهای بین المللی حسابداری (IAS) را منتشر کرده است. [۱۵]

استانداردهای حسابداری

استاندارد، معیار، مقیاس، محدودیت و وسیله سنجش کیفیت و کمیت کالاها، خدمات و رفتارها است. مفهوم لغوی استاندارد، نمونه، قاعده، اصل و مقیاس تصویب شده هر چیزی است که به عنوان مبنایی برای مقایسه پذیرفته شود. استاندارد کردن به معنای قانونمند کردن و

مطابقت کالا، خدمات، آیین کار، سیستم کیفیت یا هر امری با استاندارد، بدین معناست که در آن موارد و اصول و مقررات ویژه ای رعایت شده باشد.

استانداردهای حسابداری معمولاً شامل سه بخش است:

۱- تشریح و توصیف مشکلات مبتلابه حرفه حسابداری،

۲- توضیح استدلالی راه های مقابله با مشکلات حسابداری،

۳- ارائه راه های مطلوب در راستای نظریه یا تصمیم گیری جهت رفع مشکلات.[۶]

استانداردهای حسابداری اسناد (اظهارات معتبر از بهترین شیوه حسابداری) صادر شده توسط نهادهای حسابداری خبره به رسمیت شناخته شده در ارتباط با جنبه های مختلف اندازه گیری و افشا معاملات و رویدادهای حسابداری، در ارتباط با تدوین اصول پذیرفته شده حسابداری (GAAP)^۱ می باشند.

آن ها هنجارها، رویه ها و اقدامات حسابداری هستند که از طریق کدگذاری و دستورالعمل ها در جهت هدایت چگونگی ارائه اقلام در صورت های مالی، در حساب های سالیانه ارائه شده اند. در حقیقت، چنین اسناد مالی در جهت ارزیابی و بهبود کیفیت گزارش های مالی طراحی و تجویز شده اند. و نیز آن ها سبب یکنواختی در گزارشات مالی و اطمینان از ثبات و قابلیت مقایسه اطلاعات منتشر شده توسط شرکت ها می شوند.[۱۱]

استانداردهای حسابداری، مقررات حاکم بر چگونگی انجام کار حسابداری هستند. استانداردهای حسابداری بیان می کنند که چه اطلاعاتی باید در گزارشگری مالی تهیه شوند. استانداردهای حسابداری باکیفیت بالا برای عمل و کارکرد کارای بازارهای سرمایه ضروری هستند، چراکه تصمیمات مربوط به تخصیص سرمایه به طور فزاینده ای بر اطلاعات مالی قابل فهم و معتبر اتکا می کنند.

برای تدوین استانداردهای حسابداری دورویکرد قواعد محور، و اصول محور پیشنهاد شده و توسط عمده نهادهای استاندارد گذار مورد استفاده قرار می گیرد. در رویکرد قواعد محور، استانداردهای حسابداری بر اساس قواعد از پیش تعیین شده بنا نهاده شده اند. در رویکرد اصول

1 - Generally Accepted Accounting Principles

محور، ارائه چارچوب کلی و درعین حال ساده، مقدم بر جزئیات بیش از اندازه و ارائه تفصیلی تمامی موقعیت های احتمالی است. [۲]

گزارش های تهیه شده با توجه به استانداردهای حسابداری بین المللی برای کاربران اطلاعات کافی و قابل اعتماد در مورد فعالیت های مالی و اقتصادی شرکت را فراهم می نماید. [۱۲]

ضرورت تدوین استانداردهای حسابداری بین المللی

حل تنوع در رویه های حسابداری و گزارشگری مالی ضرورتی آشکار است. مدیران اجرایی ارشد و مدیران مالی ارشد در واحدهای تجاری چندملیتی کسب و کار را در محیط جهانی انجام می دهند. این گروه از مدیران اجرایی هرروز با موضوع حکمرانی مقررات متنوع حسابداری در کشورهایی که در آن ها فعالیت می کنند روبه رو می شوند. روش یکنواخت نگهداری اطلاعات مالی و گزارشگری، بعضی از تفسیرهایی که هم اکنون این شرکت ها و ذینفعانشان با آن روبه رو هستند مرتفع خواهد کرد. شرکت ها در سراسر جهان به دنبال افزایش سرمایه ی شان در کشورهای خارجی هستند. اما، برای افزایش اثربخش سرمایه در یک بازار خارجی، صورت های مالی یک واحد تجاری چندملیتی باید برای سرمایه گذاران خارجی قابل درک باشد. یکی از راه حل های این موضوع تهیه ی بیش از یک مجموعه صورت مالی (که صورت های مالی چندگانه نیز نامیده می شود) با استفاده از زبان، ارز و اصول حسابداری پذیرفته ی همگانی در آن بازارهای خارجی است. اما هزینه های بالای این راه حل به شدت از بگاری آن جلوگیری می کند. راه حل اثربخش تر ایجاد و استفاده از یک مجموعه رویه های گزارشگری پذیرفته ی همگانی خواهد بود، این راه حل واحدهای تجاری چندملیتی را قادر به پذیرش اوراق بهادارشان در بورس های مختلف جهان، استفاده از فعالیت های تأمین مالی گسترده تر، و تأمین نیازهای بالقوه ی اعتباردهندگان و سرمایه گذاران صرف نظر از محل اقامت آن ها می سازد. به علاوه، پیوند بازارهای سرمایه ی جهانی عامل مؤثر پشتیبانی از حرکت به سمت مجموعه واحد مقررات حسابداری است. [۸]

اگرچه اطلاعات مالی از منابع مختلف قابل استخراج است، اما در حال حاضر صورت های مالی اساسی که هسته و بخش اصلی فرایند گزارشگری مالی را تشکیل می دهند به همراه گزارش

های دیگری از قبیل گزارش مدیران که درباره فعالیت واحد تجاری و گزارش تحلیلی مدیران می باشد که همراه با گزارش حسابرس مستقل (و حسب مورد گزارش بازرس قانونی) مجموعه ای را تحت عنوان گزارشگری مالی سالانه را تشکیل می دهند که باید از کیفیت مطلوبی برخوردار باشد. صورت های مالی زمانی از کیفیت مطلوب برخوردار خواهد بود که بر اساس ضوابط معتبر یعنی استانداردهای حسابداری تهیه شده باشد. استانداردهای حسابداری ضوابط شناسایی و اندازه گیری دارایی ها، بدهی ها، سرمایه، درآمدها و هزینه ها را مشخص می کند.

[۵]

با توجه به عملکرد تجارت واضح است که استفاده از اصول حسابداری بین المللی منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین مالکان و مدیران شده و پیش بینی های دقیق اقتصادی و مالی را به همراه خواهد داشت. [۱۰]

گزارش های مالی مبنایی برای تصمیم گیری اقتصادی می باشند. سهامداران مختلف به گزارش مالی برای تصمیم گیری در سرمایه گذاری و رویدادهای مالی سازمان نیازمند هستند. گزارش های مالی ایجادشده توسط حسابداران باید مبنایی برای درک محتوای این گزارشات از سوی کاربران مختلف باشند. [۱۳]

مزایای استفاده از IAS^۱/IFRS^۲

در محیط جهانی کنونی، انطباق با الزامات گزارشگری خارجی می تواند به ساده و مؤثر کردن گزارش مالی کمک کند. این امر می تواند به حداقل رساندن هزینه های گزارش دهی به عنوان نتیجه سیستم گزارش مشترک و سازگاری در گزارش ها کمک کند. دوم، آن قابلیت مقایسه را امکان پذیر خواهد کرد. سوم، پس از پذیرش IFRS، از مرزهای ملی فراتر خواهد رفت، سرمایه گذاری مشترک امکان پذیر خواهد شد، همچنین دسترسی به سرمایه های خارجی آسان خواهد بود. چهارم، شرکت ها می توانند سهام و اوراق بهادار خود را در بازار سهام در سراسر جهان معامله نمایند. [۹]

1 - International Accounting Standards

2- International Financial Reporting Standards

به صورت کلی می توان مزایای استفاده از IAS/IFRS را مزایای همسان سازی استانداردهای حسابداری دانست. در این بخش به معرفی مزایای عمده این استانداردها می پردازیم. اگرچه طرفداران استانداردسازی جهانی، مزایای متعددی برای IAS/IFRS برشمرده اند، کلیه ی این مزایا را می توان در گروه های اصلی زیر جای داد:

افزایش قابلیت مقایسه

تردیدی نیست که یکی از مهم ترین اهداف یکسان سازی جهانی استانداردهای حسابداری افزایش قابلیت مقایسه ی صورتهای مالی است. از دیدگاه نظری این توافق وجود دارد که داشتن مجموعه ی واحدی از استانداردهای باکیفیت بالا به نفع سرمایه گذاران است و منجر به کاهش هزینه های اداری جهت دسترسی به بازارهای سرمایه در سراسر جهان می گردد. در یک بازار سرمایه یکپارچه، منطق وجود مجموعه ی واحدی از استانداردها آشکار است، زیرا این مجموعه ی واحد، مقایسه پذیری و درک گزارشگری مالی را بهبود می بخشد و به کارگیری سرمایه در فراسوی مرزهای سیاسی را کاراتر می سازد.

ارتقای کیفیت گزارشگری مالی

حسابداران حرفه ای سراسر جهان بر مجموعه ی واحدی از استانداردها متمرکز شده و به این ترتیب نقاط ضعف این استانداردها کاملاً آشکار شده و از طریق رفع اشکالات آن، شفافیت و کیفیت گزارشگری مالی به میزان زیادی ارتقا پیدا می کند. با توجه به شرایط مختلف اقتصادی در سراسر جهان، تجربیات بسیاری از کشورها در استانداردها لحاظ شده و از بروز بحران های مالی - اقتصادی جلوگیری می شود IFRS ادعا می کند که نسبت به استانداردهای محلی، دقت و جامعیت بیشتری داشته و اطلاعات مالی را به موقع ارائه می کند.

صرفه جویی در زمان و هزینه

IAS/IFRS از طریق کاهش هزینه های تطبیق، هزینه دسترسی به اطلاعات بازارهای سرمایه ی مختلف را کاهش می دهد. حسابداران با فراگیری مجموعه ی واحدی از استانداردها، قادر به تهیه و تحلیل صورتهای مالی شرکت های سراسر جهان خواهند بود. سرمایه گذاران نیز با درک استانداردها، اطلاعات را به درستی تفسیر و از این رو، تصمیمات بهتری را بر اساس آن

اطلاعات اتخاذ می کنند. این مسئله می تواند به کاهش هزینه های سرمایه ی شرکت ها نیز منجر شود. [۷]

به طور خلاصه، مزایای اجرای IFRS به شرح زیر می باشد:

الف. به کارگیری یکنواخت اصول – زبان یکسان

ب. سرمایه گذاری های خارجی منجر به رشد و توسعه اقتصادی می شود. این نیز منجر به افزایش جهانی شدن تجارت می شود.

ج. مقایسه آسان صورت های مالی دو یا چند شرکت در سراسر جهان.

د. هزینه های اداری برای دسترسی به بازار سرمایه می تواند برای شرکت در سطح جهان کاهش می یابد. [۹]

چالش های استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی

در کنار مزایایی که برای یکسان سازی استانداردهای گزارشگری مالی وجود دارد، نقاط ضعفی نیز مطرح شده است. البته تردیدی وجود ندارد که باگذشت زمان بسیاری از نقاط ضعف این استانداردها مشخص شده و اقدامات لازم برای رفع آن ها انجام خواهد شد. ولی با توجه به پیامدهای اقتصادی گزارشگری مالی و نقش حسابداری در انتقال ثروت، کاهش مدت اعمال این تغییرات، اهمیت به سزایی دارد. باوجود مدت کوتاه فراگیری IAS/IFRS مطالعات متعددی در زمینه ی چالش های پیش روی این استانداردها صورت پذیرفته است که موارد ذکر شده در زیر بر مبنای آن ها قرار دارد:

استفاده از ارزش منصفانه

یکی از دیدگاه های زیربنایی IAS/IFRS تأکید بر ارزش منصفانه است. IAS/IFRS قصد دارد «مبنای بهای تمام شده ی تاریخی» را که از زمان پیدایش ثبت دوطرفه مورد استفاده بوده است جایگزین کند.

یکی از انتقادات وارد شده به مبنای «بهای تمام شده ی تاریخی»، مربوط نبودن آن است. طرفداران استفاده از ارزش منصفانه معتقدند که گزارشگری مالی باید اطلاعاتی را در اختیار سرمایه گذاران (استفاده کنندگان اصلی اطلاعات حسابداری) قرار دهد که به آن ها در

برآورد ارزش سرمایه گذاری خود کمک کند. اطلاعات مربوط به بهای تمام شده ی تاریخی گذشته نگر هستند و نمی توانند هدف مزبور را برآورده کنند. از طرفی طرفداران «بهای تمام شده ی تاریخی» همواره بر ویژگی قابلیت اتکا و بی طرفانه بودن این مبنا به عنوان نقطه ی قابل دفاع این مبنا تأکید کرده اند.

شرایط اقتصادی و سیاسی نامشابه

حسابداری خاصیت انعطاف پذیری دارد و می تواند با موقعیت های متفاوت و متعددی مطابق شود. اما اگر استانداردهای حسابداری هماهنگ شوند، دیگر به اندازه ی کافی انعطاف پذیر نخواهند بود. از طرف دیگر، استانداردهای یکسان بین المللی نمی تواند برای گستره ی عظیمی با شرایط محیطی، سیستم های قانونی، مراحل توسعه ی اقتصادی و فرهنگی متفاوت، مناسب باشد.

عدم حفظ منافع همه ی گروه های ذینفع

ممکن است، استفاده ی عملی از IAS/IFRS منافع ذینفعان وسیع تری نظیر «عموم» و «سایر استفاده کنندگان» را پوشش ندهد.

فعالیت های IAS/IFRS شاید نوعی راحتی را برای بخشی از ذینفعان مانند بانک های سرمایه گذار، سرمایه گذاران مؤسسات بین المللی و چهار گروه بزرگ حسابداری فراهم کند، اما در مورد سایر گروه های عضو جامعه ی جهانی که IAS/IFRS ادعای حفظ منافع آن ها را دارد چنین نیست. [۷]

هماهنگ سازی با استانداردهای بین المللی

استانداردهای حسابداری، مقررات حاکم بر چگونگی انجام کار حسابداری هستند که نشان می دهند چه اطلاعاتی در گزارش های مالی باید ارائه شود. برای دستیابی به آنچه به عنوان هدف برای حسابداری بنانهاده شده است، حرفه حسابداری، استانداردهایی را ارائه نموده که حسابداران و سایر تهیه کنندگان گزارش های مالی برای ارتقای کیفیت اطلاعات حسابداری و ایفای نقش اطلاع رسانی، ملزم به رعایت آن ها هستند؛ از سوی دیگر، استانداردهای

حسابداری برای کارکرد مؤثر بازارهای سرمایه ضروری هستند؛ زیرا که تصمیمات مربوط به تخصیص سرمایه به طور فزاینده ای بر اطلاعات مالی قابل فهم و معتبر اتکا می کنند. اصولاً هماهنگ سازی، به معنای نوعی توافق در سطح بین المللی است که به منظور جریان مطلوب و قابل فهم تر اطلاعات صورت می گیرد. موافقان هماهنگ سازی، بر این باورند که پذیرش استانداردهای بین المللی حسابداری موجب کاهش هزینه های دستیابی به اطلاعات، کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین معامله گران داخلی و خارجی و جذب سرمایه گذاران خارجی می گردد؛ از سوی دیگر، مخالفان، تفاوت های فرهنگی و اقتصادی و نیازهای متفاوت استفاده کنندگان را دلایلی بر رد هماهنگ سازی می دانند و از نظر آنان پذیرش استانداردهای بین المللی، لزوماً موجب بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری نمی گردد.

کشورهای مختلف سه موضع مختلف را در مقابل پذیرش استانداردهای بین المللی اتخاذ کرده اند. گروه اول، استانداردهای بین المللی را، بدون هیچ گونه کم و کاستی پذیرفته و رعایت آن را ضروری می دانند. گروه دوم، این استانداردها را مبنای کار قرار داده و ضمن تطبیق آن با قوانین و مقررات داخلی، آن ها را تعدیل می نمایند. بالاخره گروه آخر، بر این باورند که استفاده از استانداردهای بین المللی صرفاً برای مقاصد برون مرزی مفید بوده و به علت تفاوت در ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، تدوین استانداردهای ملی را ضروری می دانند. در ایران، گرچه استانداردهای حسابداری بین المللی رسماً پذیرفته نشده است؛ ولی مبنای

اصلی استانداردهای ملی ایران، استانداردهای حسابداری بین المللی است. [۴]

اهمیت همگرایی در ایران از این لحاظ است که شرکت های ایرانی که برای جذب سرمایه ی خارجی تمایل به ورود به بورس های خارجی دارند، ملزم می شوند صورت های مالی خود را طبق استانداردهای بین المللی تهیه و حسابرسی نمایند و این به معنی افزایش هزینه های شرکت و افزایش هزینه ی سرمایه می باشد. حتی برخی از شرکت ها برای اخذ اعتبار خارجی مجبور به عقد قرارداد با مشاوران مالی و حسابرسان خارجی برای تهیه ی صورت های مالی خود بر مبنای استانداردهای بین المللی شده اند که علاوه بر تحمل هزینه، زمان زیادی را که می توانست صرف اجرای پروژه ها شود را ازدست داده اند. سرمایه گذاران خارجی نیز که تمایل

به خرید سهام شرکت های ایرانی دارند باید هزینه های اضافی برای تحلیل صورت های مالی و درک استانداردهای ایران پردازند و از طرفی به دلیل آن که کیفیت این استانداردها را نمی دانند ریسک اطلاعاتی اوراق بهادار ایرانی را بالاتر ارزیابی و صرف ریسک بالاتری را می طلبند و از این طریق هزینه ها افزایش می یابد. همچنین در ارزیابی ریسک ایران نیز یکی از عوامل قابل توجه کیفیت استانداردهای حسابداری است. [۳]

دلایل تفاوت استانداردهای ملی حسابداری کشورهای مختلف

استانداردهای ملی حسابداری از دو جهت با استانداردهای بین المللی حسابداری متفاوت است:

- ۱- واگرایی: بر اساس آن استانداردهای ملی و بین المللی هر دو مسائل یکسانی از حسابداری را دربرمی گیرند، اما در هر یک از استانداردها راه حل های متفاوتی برای این مسائل مطرح می شود و به دنبال آن روش های متفاوتی در پیش گرفته می شود.
- ۲- فقدان: به آن دسته از مسائل حسابداری اشاره می کند که در استانداردهای بین المللی گنجانده شده ولی در استانداردهای ملی به آن ها اشاره ای نشده است.

عوامل زیر موجب وجود تفاوت در استانداردهای ملی حسابداری کشورها با استانداردهای بین المللی حسابداری می شود:

عوامل نهادی

با توجه به آنکه هدف استانداردهای حسابداری ارتقاء کیفیت گزارشگری مالی می باشد، تفاوت این استانداردها در میان کشورهای مختلف منجر به کاهش مربوط بودن اطلاعات حسابداری و در نتیجه کاهش کیفیت گزارشگری مالی می گردد.

باور عمومی بر این است که چنین تفاوت هایی، کیفیت اطلاعات حسابداری و مربوط بودن آن را کاهش می دهد.

شواهد، مبنی بر آن است که اغلب کشورها استانداردهای بین المللی حسابداری را به عنوان مرجع و راهی جهت ارتقای سیستم های حسابداری خود می دانند.

کشورهایی که از لحاظ اقتصادی توسعه یافته اند بیشتر احتمال دارد که بر سیستم حسابداری خود به عنوان سیستم های مطلوب اطمینان کنند و به استانداردهای بین المللی حسابداری رجوع نکنند، در نتیجه اغلب استانداردهای آن ها با استانداردهای بین المللی متفاوت است. عواملی که به گونه ای پنهان بر فقدان تأثیر می گذارند:

- مشاء قانونی
- تمرکز مالکیت
- توسعه اقتصادی
- اهمیت حرفه حسابداری
- اهمیت بازارهای سرمایه

فرهنگ

اگرچه عوامل فنی و سیاسی از جمله عوامل اساسی تفاوت بین استانداردهای ملی حسابداری و استانداردهای بین المللی حسابداری است اما، تنها عوامل دخیل در موضوع هماهنگ سازی نیست.

حرکت به سمت استانداردهای بین المللی فقط با انگیزه های فنی و سیاسی صورت نمی گیرد، بلکه فرهنگ نیز، عاملی در دستیابی به این حرکت محسوب می شود. فرهنگ خود را تنها از طریق ارزش ها نشان نمی دهد بلکه از بسیاری طرق ظاهری نیز خود را آشکار می سازد. مانند نشانه ها، قهرمانان، آداب و آیین های مذهبی. گری در سال ۱۹۹۸ از مطالعات هافستد در حسابداری بهره گرفت و بر اساس مدل او (بررسی تأثیر تفاوت در عوامل فرهنگی شامل فاصله قدرت، فردگرایی و اجتناب از نبود اطمینان. بر حسابداری) چهار ارزش حسابداری زیر را گسترش داد:

- ۱- کنترل حرفه ای در برابر کنترل قانونی؛
- ۲- یکنواختی در برابر انعطاف پذیری؛
- ۳- محافظه کاری در برابر خوش بینی؛
- ۴- رازداری در برابر شفافیت اطلاعات.

به طور کلی، انطباق و پذیرفتن استانداردهای بین‌المللی حسابداری در جوامعی که دارای سطح پایین محافظه‌کاری، رازداری، اجتناب از نبود اطمینان و سطح بالای یکنواختی باشند، بیشتر صورت می‌گیرد. چراکه سطح بالای اجتناب از نبود اطمینان، منجر به جستجوی استانداردهای جدید در جوامع می‌شود و این امر واگرایی از استانداردهای بین‌المللی را در این جوامع بیشتر می‌کند.

از مباحث مطروح شده نتایج زیر استنباط می‌گردد:

- ۱- در کشورهای با میزان بیشتر فردگرایی، به احتمال زیاد استانداردهای ملی حسابداری از استانداردهای بین‌المللی حسابداری واگرایی دارد؛
- ۲- در کشورهای با میزان کمتر فاصله قدرت، به احتمال بسیار استانداردهای ملی حسابداری از استانداردهای بین‌المللی حسابداری واگرایی دارد؛
- ۳- در کشورهای با میزان بیشتر اجتناب از نبود اطمینان به احتمال بسیار استانداردهای ملی حسابداری از استانداردهای بین‌المللی حسابداری واگرایی دارد. [۱]

رشد تجارت بین‌المللی و جریان‌های سرمایه و پیوستگی اقتصادی فزاینده طی دو دهه‌ی گذشته، منجر به تمایل به هماهنگ‌سازی استانداردهای حسابداری در میان کشورها شده است. در نتیجه، تعداد زیادی از کشورها استفاده از استانداردهای بین‌المللی حسابداری (FRS) را پذیرفته‌اند. استانداردهای گزارشگری مالی (IFRS) مقررات حسابداری هستند که هیئت استانداردهای حسابداری (IASB) که یک نهاد مستقل در لندن است، وضع می‌کند. هدف هیئت مزبور وضع مقرراتی است که شرکت‌های سراسر جهان به صورت یکنواخت در گزارشگری مالی به کار گیرند. [۷]

نتیجه‌گیری

هدف استانداردهای حسابداری ارتقاء کیفیت گزارشگری مالی می‌باشد، تفاوت این استانداردها در میان کشورهای مختلف منجر به کاهش مربوط بودن اطلاعات حسابداری و در نتیجه کاهش کیفیت گزارشگری مالی می‌گردد. به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی باعث تسهیل سرمایه‌گذاری در کشورهای خارجی خواهد شد. استانداردهای

بین المللی گزارشگری مالی نسبت به استانداردهای ملی از دقت بیشتری برخوردار است. این امر سبب افزایش کیفیت گزارشگری مالی می شود. پذیرش استانداردهای بین المللی حسابداری موجب افزایش قابلیت مقایسه صورت های مالی، شفافیت و ارتقای کیفیت گزارشگری مالی، کاهش هزینه های تطبیق، کاهش هزینه دسترسی به اطلاعات بازارهای سرمایه، کاهش عدم تقارن اطلاعاتی می گردد و از چالش های پیش روی این استانداردها می توان به استفاده از ارزش منصفانه، شرایط اقتصادی و سیاسی نامشابه و عدم حفظ منافع همه ی گروه های ذینفع اشاره کرد.

منابع

- ۱- اثنی عشری، حمیده و احمدخان بیگیف، مصطفی. (۱۳۸۷). "گامی به سوی پیاده سازی استانداردهای بین المللی حسابداری"، **حسابرس**، ۱۲، ۲۳-۱۲.
- ۲- ثقفی، علی و ابراهیمی، ابراهیم. (۱۳۸۸). "رابطه تدوین استانداردهای حسابداری با کیفیت اطلاعات حسابداری". **بررسی های حسابداری و حسابرسی**، ۵۷، ۵۰-۳۳.
- ۳- رحمانی، علی و علی پور، شراره. (۱۳۸۹). "موانع پذیرش استانداردهای بین المللی حسابداری در ایران". **فصلنامه مطالعات حسابداری**، ۲۷.
- ۴- سبز علی پور، فرشاد. (۱۳۹۱). "تأثیر همگرایی استاندارد تلفیق ایران با استاندارد بین المللی بر سودمندی اطلاعات تلفیقی". **مجله دانش حسابداری**، ۱۱، ۲۰۱-۱۸۱.
- ۵- سیرانی، محمد، سلطان آبادی، احمد. (۱۳۹۲). "رابطه بین ویژگی های شرکت و میزان رعایت استانداردهای حسابداری در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، **مطالعات حسابداری و حسابرسی**، ۶.
- ۶- عباس زاده، محمدرضا و محمدی، سعید. (۱۳۹۰). "بررسی نقش عناصر مختلف در تهیه استانداردهای حسابداری". **حسابرس**، ۵۷، ۱۰۸-۱۰۰.

- ۷- فروغی، داریوش و اشرفی، مجید. (۱۳۸۹). "استانداردهای جهانی حسابداری: چالش‌ها و فرصت‌ها". **حسابدار رسمی**، ۱۰۳-۹۷.
- ۸- قنبریان، رضا. (۱۳۹۱). "استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی". **حسابدار**، ۲۴۵، ۲۹-۲۴.
- 9- Ailemen, I. O & A.O, A.(2012). " International Financial Reporting Standard (IFRS): Benefits, Obstacles And Intrigues For Implementation In Nigeria", **Business Intelligence Journal** ,Vol.5 No.2.Pp. 299-307.
- 10- Beke,J. (2010)." Accounting Management by International Standards" **International Journal of Business and Management**. Vol. 5, No. 5,Pp.36-43
- 11- Das,B., Shil,N.C., Pramanik, A.K. (2009). "Convergence of Accounting Standards: Internationalization of Accounting". **International Journal of Business and Management**,no 1.Pp.78-84.
- 12- Kuziev,I.(2011)." Audit of Financial Reports, Based On International Accounting Standards ".**European Journal Of Business and Economics**, Vol2.Pp 13- 16.
- 13- Ogbonna ,G.N. & Ebimobowei, A.(2012). "Effect of Ethical Accounting Standards on the Quality of Financial Reports of Banks in Nigeria". **Current Research Journal of Social Sciences**,VOL 4,No.1.Pp. 69-78.
- 14- P. Sklyaruk , I . (2012). "Harmonization of Accounting of Enterprises' Income and Expenses IFRS".**European researcher**, Vol. 19, № 4.Pp371-378
- 15- Terzi, S., Oktem, R. & Sen, I.K.(2013). " Impact of Adopting International Financial Reporting Standards: Empirical Evidence from Turkey ". **International Business Research**, Vol. 6, No. 4.Pp 55- 66.